

รวมบทความ ทารกแรกเกิด การดูแลเด็กทารกให้ดีที่สุด
บทความ

7 วิธีการกระตุ้นให้ลูกพูด ฟังกูกพูด เด็กจะพูดได้ตอนกี่ขวบ?

ก.ย. 16, 2021

เด็กจะพูดคำที่มีความหมายได้คำแรกเมื่ออายุประมาณ 1 ขวบ การฝึกลูกพูดในช่วงขวบปีแรกมีความสำคัญต่อพัฒนาการเด็กเป็นอย่างมาก เพราะการฝึกพูดเป็นวิธีที่จะช่วยให้ลูกน้อยมีพัฒนาการทางด้านภาษาสื่อสารเหมาะสมตามช่วงวัย หากพ่อแม่พยายามสร้างปฏิสัมพันธ์กับลูกน้อยผ่านการเล่นที่เหมาะสมกับวัย รวมถึงพยายามพูดคุยกับลูกอยู่เป็นประจำ จะช่วยกระตุ้นพัฒนาการของลูกน้อยในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และยังสามารถเห็นถึงพัฒนาการของลูกได้เป็นอย่างดี

จริงไหมคะที่ "พื้พูดให้ฟัง" จะทำให้ "น้องพูดเร็ว" ขึ้น?

คลิก

จริงส่วนหนึ่งค่ะ! การมีพี่น้องที่อายุใกล้เคียงกันพูดคุยเล่นด้วยตลอดเวลาจะทำให้น้องได้ "ซึมซับ" คำศัพท์และประโยคต่างๆ เยอะขึ้น แต่ก็ไม่ได้การันตีว่าจะทำให้น้องพูดเร็วเสมอไปค่ะ บางทีน้องอาจจะสบายใจที่พี่เป็นคนพูดแทนให้หมดจนตัวเองไม่ต้องพยายามพูดก็มีค่ะ ดังนั้นคุณพ่อคุณแม่ก็ยังคงต้องหาเวลาพูดคุยกับน้องแบบตัวต่อตัวอยู่ดีนะคะ หากกังวลเรื่องพัฒนาการควรปรึกษาแพทย์ค่ะ

ลูกชอบชี้นิ้วแล้วส่งเสียง "อ้อๆ" ตลอดเลยคะ หนูควรพูดตามที่เขาต้องการเลยไหม หรือควรรอให้เขาพยายามพูดก่อน?

คลิก

คุณแม่ทำถูกแล้วค่ะที่พยายามเข้าใจเขา! วิธีที่ดีที่สุดคือ "พูดในสิ่งที่คิดว่าเขาต้องการ" ให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ค่ะ เช่น ถ้าลูกชี้ที่นมแล้วส่งเสียง "อ้อๆ" ให้คุณแม่พูดว่า "อ้อ...หนูจะเอานมหรือคะ" แล้วยื่นนมให้ค่ะ เป็นการสอนคำศัพท์ "นม" และสอนโครงสร้างประโยคไปในตัวโดยที่น้องไม่รู้สึกว่าโดนบังคับให้พูดค่ะ หากมีคำถามเกี่ยวกับเทคนิคการสอนพูด ควรปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็กค่ะ

หนูพยายามสอนคำศัพท์ลูก แต่เขาไม่ยอมพูดตามเลยคะ ทำยังไงดี?

คลิก

อย่าเพิ่งท้อใจนะคะ! เด็กแต่ละคนมีสไตล์การเรียนรู้ไม่เหมือนกันค่ะ บางคนอาจจะ "เก็บข้อมูล" อยู่เงียบๆ ก่อน พอถึงเวลาเขาก็จะพูดออกมาเองค่ะ สิ่งสำคัญคือคุณแม่ต้องไม่กดดันเขา ทำให้การพูดคุยเป็นเรื่องสนุกสนานแทนการ "สอบท่องศัพท์" ค่ะ ลองเปลี่ยนจากการบอกให้เขา "พูดตาม" มาเป็นการชี้ชวนให้ดูแล้วคุณแม่พูดให้ฟังบ่อยๆ แทนค่ะ ถ้าลูกยังไม่พูดหลังจากอายุ 18 เดือนไปแล้ว ควรปรึกษาแพทย์นะคะ

สรุป

- การพูดคุยกับลูกเป็นประจำ ช่วยกระตุ้นพัฒนาการ จะทำให้คุณพ่อคุณแม่สังเกตพัฒนาการ และอาจเห็นถึงความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นของลูกน้อยได้
- ในเด็กเล็กจะมีพัฒนาการตามช่วงวัย เมื่ออายุ 3-6 เดือน จะเริ่มส่งเสียงได้ พอถึงอายุ 6-9 เดือน จะรับรู้ชื่อของตนเอง หลังจากนั้นจะเริ่มเปล่งเสียงเป็นคำที่มีความหมายได้ตั้งแต่อายุประมาณ 9 เดือนเป็นต้นไป
- อาการที่อาจบ่งบอกว่าลูกน้อยมีพัฒนาการช้า เช่น ลูกน้อยไม่การตอบสนองหรือมีปฏิกิริยาต่อเสียง ไม่จ้องหน้าพ่อแม่ พอถึงอายุประมาณ 10 เดือนแล้วยังไม่เริ่มออกเสียงบริเวณริมฝีปาก หรือ การใช้เสียงผิดปกติ เป็นต้น

เลือกอ่านตามหัวข้อ

- เมื่อไหร่ ลูกน้อยถึงจะเริ่มพูด
- แบบไหนเรียกว่าลูกมีความผิดปกติเกี่ยวกับการพูด
- พัฒนาการด้านการสื่อสารของเด็กอายุ 1 – 12 เดือน ในแต่ละช่วงวัย
- 7 วิธีกระตุ้นให้ลูกพูด ฟังกูพูดและคุยกับลูกน้อย
- ลูกมีพัฒนาการช้าหรือไม่ สังเกตจากอะไร
- กิจกรรมที่พ่อแม่ควรทำเพื่อพัฒนาการเด็ก ในช่วงขวบปีแรก

เมื่อไหร่ ลูกน้อยถึงจะเริ่มพูด

โดยทั่วไปแล้วเด็กจะเริ่มพูดเป็นคำให้ได้ยินชัด ๆ เมื่ออายุประมาณ 12-18 เดือน ซึ่งเด็กแต่ละคนจะมีพัฒนาการการพูดช้าหรือเร็วแตกต่างกันไป แต่ส่วนใหญ่แล้วเด็กอายุ 3-6 เดือนจะเริ่มออกเสียงได้ ส่วนเด็กอายุ 6-9 เดือน จะสามารถรับรู้ชื่อของตนเองได้

แบบไหนเรียกว่าลูกมีความผิดปกติเกี่ยวกับการพูด

พัฒนาการทางด้านการสื่อสารที่ช้าอาจเกิดจากหลายสาเหตุ ทั้งจากโรคทางพันธุกรรม ปัญหาการได้ยิน ภาวะออทิสติก รวมทั้งขาดการฝึกพูดและการกระตุ้นอย่างเหมาะสม ดังนั้น หากลูกน้อยมี

พัฒนาการที่ช้ากว่าปกติ เช่น การไม่ตอบสนองต่อเสียงในช่วง 10 เดือนแรก หรือไม่สามารถเข้าใจในคำสั่งหรือไม่พูดคำแรกในช่วง 15 เดือน ซึ่งโดยทั่วไปเด็กที่ถือว่ามีปัญหาพูดช้า คือเด็กอายุ 2 ขวบแล้ว แต่ไม่สามารถพูดคำที่มีความหมายได้เลย อย่างไรก็ตามคุณแม่ไม่ต้องรอให้ถึง 2 ขวบ หากพบความผิดปกติด้านพัฒนาการที่ช้า ควรพบแพทย์เพื่อหาสาเหตุ และในทางกลับกัน หากลูกน้อยพูดเก่งและพูดไม่หยุด แต่เป็นเรื่องที่ไม่สอดคล้องกันหรือคนละเรื่องในขณะนั้น ก็อาจเป็นสัญญาณของความผิดปกติที่ควรสังเกตเช่นกัน

พัฒนาการด้านการสื่อสารของเด็กอายุ 1 – 12 เดือน ในแต่ละช่วงวัย

พัฒนาการด้านการสื่อสารในวัยขวบปีแรก ไปจนถึง 3 ขวบมีความสำคัญ คุณแม่ควรตรวจสอบพัฒนาการอย่างใกล้ชิด ดังต่อไปนี้

1-2 เดือน	เริ่มมีการเล่นเสียงในลำคอ เช่น การร้องไห้ ไอ หรือหาว และจะแสดงอาการตกใจจนสะดุ้งเมื่อได้ยินเสียงดังกะทันหัน
3-4 เดือน	เริ่มยิ้มเมื่อได้ยินเสียงคุณพ่อคุณแม่หรือคนคุ้นเคย เริ่มหัวเราะ ทำเสียงอ้อแอ้ เสียงสูงต่ำ จากการพยายามพูดกับพ่อแม่ และจะเงยเสียงเมื่อต้องการฟังพ่อแม่พูด
5-6 เดือน	เริ่มเล่นเป่านาฬาย เริ่มหันหาเสียงเสียงรบกวนที่ไม่ดังมากนัก เริ่มเล่นเสียงบริเวณริมฝีปาก สามารถเลียนแบบเสียงของผู้อื่นได้ มีการเล่นเสียงที่ละพยางค์หรือสองพยางค์ เช่น “บา” “ดา” “มา” รวมถึงมีการตอบสนองเมื่อมีการเรียกชื่อของตัวเอง
7-8 เดือน	เริ่มมีเสียงจากการปิดปาก สามารถเล่นเสียงหลายพยางค์ได้ เช่น “ดาดาดา” “بابาบา” เป็นต้น สามารถจำชื่อตัวเองได้แล้ว รู้จักการเขินอายหรือกลัวคนแปลกหน้า สามารถฟังคำถามง่าย ๆ มีการตอบสนองออกมาด้วยภาษาท่าทางแทนการพูดได้ เช่น มองดู ชี หยิบ
9-10 เดือน	เริ่มเปล่งเสียงเป็นคำที่มีความหมาย เช่น หม่า ๆ ป๊าป๊า และเลียนเสียงแปลก ๆ เช่น เสียงสุนัขเห่า เสียงของจิ้งจก ทำตามคำสั่งง่าย ๆ เช่น บ้ายบาย การส่งจูบ
1 ขวบ	พูดเสียงดังขึ้น พูดเป็นคำเดียวที่มีความหมายได้ 2-3 คำ เช่น พ่อ แม่ หม่า ร่วมกับการใช้ภาษากายช่วยมากขึ้น
2 ขวบ	เริ่มพูดเป็น 2 คำต่อกันเป็นประโยคคำได้ เช่น เอามา ไปเที่ยว และสามารถพูดคำที่มีความหมายได้ 50-400 คำ
3 ขวบ	พูดเป็นประโยค บอกชื่อตัวเองได้ ชอบพูดคนเดียวขณะที่ทำสิ่งต่าง ๆ และชอบถามคำถามมากขึ้น

แค่กระตุ้น 7 วิธีนี้! ตาม 7 วิธีนี้! ช่วยลูกพูด ให้ทันตามวัย

7 วิธีกระตุ้นให้ลูกพูด ฝึกลูกพูดและคุยกับลูก น้อย

การเตรียมพร้อมก่อนที่จะฝึกลูกพูดควรเริ่มทำในช่วงที่ลูกน้อยอารมณ์ดี พร้อมสำหรับการเรียนรู้ไปพร้อมกับคุณพ่อคุณแม่ หากลูกอยู่ในช่วงอารมณ์ไม่ดี หงุดหงิด หรือร้องไห้โยเย แสดงว่าน้องยังไม่พร้อมที่จะเรียนรู้ ควรรอให้ลูกสงบลงก่อน สำหรับวิธีกระตุ้นให้ลูกน้อยพูด มีวิธีดังนี้

1. เล่นแบบมีปฏิสัมพันธ์

การเล่นกับลูกช่วยฝึกพัฒนาการทางด้านการพูดและการสื่อสารได้เป็นอย่างดี โดยพ่อแม่ต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมในการฝึกพูดของลูกด้วย เช่น เล่นจ๊ะเอ๋กับลูก เล่นซ่อนของ เล่นนิทานให้ลูก ฟังพร้อมใช้ท่าทางประกอบเพื่อให้ลูกสนใจและสนุกสนานมากขึ้น หรือจะร้องเพลงสำหรับเด็กให้ลูก ฟัง โดยพ่อแม่ต้องพยายามร้องช้า ๆ ร้องบ่อย ๆ เพราะเด็กจะใช้เวลาในการจดจำในสิ่งที่ได้ยิน การเล่นของเด็กเสริมพัฒนาการ คือ การเรียนรู้ การฝึกทักษะ การแก้ปัญหา และเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันที่สำคัญต่อการพัฒนาการของลูก

2. คอยกับลูกบ่อย ๆ

การที่พ่อแม่คอยกับลูกบ่อย ๆ นับเป็นการฝึกพูดให้ลูกอยู่ในตัว ที่สำคัญคือ ควรพูดให้กระชับ ใช้คำสั้นๆ ที่เน้นคำพร้อมกับทำกิจกรรมไปด้วย เช่น ถอดเสื้อ กินข้าว อาบน้ำ สำหรับเด็กเล็กอาจจะใช้วิธีตั้งคำถามกับลูก เช่น คนไหนแม่ หมายอยู่ไหน กลัวยอยู่ไหน หลังจากนั้นควรรอให้ลูกตอบคำถามเพื่อสังเกตว่าลูกเข้าใจในสิ่งที่พ่อแม่พูดหรือไม่ หากลูกไม่แน่ใจพ่อแม่สามารถช่วยลูกได้โดยการจับมือชี้ไปที่คำตอบของคำถามนั้น คุณพ่อคุณแม่ควรตั้งใจฟังเมื่อลูกพยายามพูด อย่าใช้วิธีการตัดบทเวลาลูกพยายามพูด เพราะจะเป็นการปิดโอกาสที่ลูกจะเปล่งเสียงพูดออกมา ซึ่งทำให้ลูกไม่ได้ฝึกการใช้ภาษาด้วยตัวเองอีกด้วย

การพูดกับลูกตั้งแต่ยังเล็กช่วยกระตุ้นสมองผ่านการฟัง การเรียนรู้ และการจดจำ ขณะเดียวกัน สมองยังต้องการโภชนาการที่เหมาะสมควบคู่กันไป โดยนมแม่มีสารอาหารกว่า 200 ชนิด รวมถึง สารอาหารสำคัญต่อพัฒนาการสมอง เช่น ดีเอชเอ (DHA) กรดไขมันโอเมก้า 3, 6, 9 (Omega 3, 6, 9) และ แอลฟาแล็คค สฟิงโกไมอีลิน (Alphalac Sphingomyelin) ซึ่งมีส่วนช่วยในการสร้าง ปลอกไมอีลินและสารสื่อประสาท ทำให้การส่งสัญญาณประสาททำได้ไวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วยสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างสมองและการทำงานของระบบประสาทในช่วงวัยสำคัญของลูก

3. สบตากับลูกน้อย

วิธีกระตุ้นให้ลูกพูดที่ดี จำเป็นต้องมองที่ใบหน้าของลูก เพราะลูกน้อยจะใช้วิธีการสบตา และอ่าน รูปปากของพ่อแม่เช่นเดียวกัน หากพ่อแม่ต้องการสอนคำศัพท์อะไร ให้หยิบสิ่งนั้นมาไว้ใกล้ปาก แล้วพูดคำนั้นออกมา เด็กจะทำความเข้าใจต่อสิ่งนั้นพร้อม ๆ สังเกตรูปปาก เพราะการที่จะเริ่มสอน คำศัพท์ใหม่ ๆ นั้น พ่อแม่ต้องให้ลูกเข้าใจต่อสิ่งที่ต้องการสอนก่อน

4. สอนพูดเป็นคำ ๆ

การเริ่มต้นสอนและฝึกพูด พ่อแม่ควรเลือกสอนคำเดี่ยว ๆ ที่ลูกน้อยสามารถมองเห็นรูปปากได้ชัดเจน รวมถึงต้องเลือกคำที่สามารถออกเสียงได้ง่าย เช่น คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ “ม” ได้แก่ แม่ หมา หรือ คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ “ป” ได้แก่ ปาก ปลา ปู เป็นต้น รวมถึงควรเลือกคำที่อยู่ใกล้ ตัวในชีวิตประจำวัน จะสามารถช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงคำนั้นได้ เกิดความเข้าใจต่อคำนั้นได้ดี และสามารถจดจำคำนั้นได้ในที่สุด

5. ออกเสียงให้ชัด

วิธีกระตุ้นให้ลูกพูด จังหวะในการพูด การสื่อสารโต้ตอบ และการออกเสียงให้ชัดเจน เป็นสิ่งสำคัญมาก คุณพ่อคุณแม่ต้องพูดให้ช้าลง และออกเสียงให้ชัดเจน เพื่อให้ลูกน้อยได้เรียนรู้การออกเสียงพูดตามได้ โดยเริ่มจากเสียงพยัญชนะ ได้แก่เสียง “ม” “พ” “บ” “ป” ต่อมาจึงเพิ่มคำง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น นม น้ำ ข้าว หรือคำกริยา เช่น กิน นอน อาบน้ำ รวมไปถึงการชื่อกำเรียกคนในครอบครัว

พร้อมกันนี้ต้องสอนในด้านการจับจังหวะในการสื่อสารไปด้วย เช่น ถ้าลูกพ่อแม่เป็นคนเริ่มพูดคุยกับลูก ต้องรอให้ลูกตอบก่อนแล้วค่อยพูดกับลูกต่อ การพูดสลับกันแบบนี้จะทำให้ลูกน้อยเรียนรู้ว่าเมื่อใดเป็นการสิ้นสุดคำถามได้ เพื่อเป็นการบอกว่าตอนนี้ถามเสร็จแล้วลูกต้องตอบออกมา เช่น แม่ถามว่า “นี่อะไร” แต่ถ้าถามแล้วลูกไม่แสดงอาการ อาจจะกระตุ้นลูกโดยการจ้องหน้าแล้วถามอีกครั้ง แล้วพยายามเน้นคำ ออกเสียงให้ชัดเจน พร้อมกับพูดซ้ำ ๆ ลูกจะได้พูดตามได้

หากลูกมีการเล่นระดับเสียงพ่อแม่ก็ควรออกเสียงสูงต่ำตามลูกด้วย ถ้าลูกสามารถพูดเป็นคำได้แล้วพ่อแม่สามารถเริ่มสอนคำที่ยาวขึ้น หรือฝึกลูกพูดประโยคสั้น ๆ ได้

6. เน้นฝึกพูด ให้ลูกพยายามสื่อสาร

กระบวนการเรียนรู้ของลูก พ่อแม่ต้องมีส่วนร่วมในแบบค่อยเป็นค่อยไป และเปิดจังหวะให้ลูกพยายามสื่อสารด้วยตัวเองจากภาษาท่าทางต่าง ๆ อย่างบังคับให้ลูกพูด เช่น ให้ลูกชี้ตอบ เดินไปหยิบสิ่งของ เป็นต้น หากลูกมีการโต้ตอบแบบไม่เป็นภาษา หรือเป็นภาษาที่พูดแม่ไม่เข้าใจ พ่อแม่ควรพยายามเดาว่าลูกต้องการพูดอะไร แล้วพูดตอบในเรื่องนั้นออกมา

7. ชื่นชมลูก

การที่คุณพ่อคุณแม่ชื่นชมลูกน้อยในช่วงเวลาของการฝึกพูด จะทำให้ลูกอยากพัฒนาการพูดมากขึ้น ดังนั้นจึงควรชมเชยหรือให้รางวัล เช่น การปรบมือ หรือยิ้มแย้มให้กับลูก เมื่อลูกทำตามได้สำเร็จ แม้จะเป็นความสำเร็จเพียงเล็กน้อยก็ตาม เพราะคำชม เป็นกำลังใจที่เป็นแรงผลักดันให้ลูกอยากทำอะไรก็ตามให้สำเร็จ ทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกน้อยเอง แม้ว่าสิ่งที่จะต้องทำนั้นเป็นสิ่งที่ยากและไม่เคยทำมาก่อน การชื่นชมทำให้เด็กสามารถก้าวผ่านความกลัว ความยากลำบากไปได้ ดังนั้น คำชมเล็ก ๆ อาจเป็นวิธีกระตุ้นให้ลูกพูด และเป็นความสำเร็จในทุก ๆ ด้านของลูกในอนาคตได้

ลูกมีพัฒนาการช้าหรือไม่ สังเกตจากอะไร

โดยปกติแล้วเด็กทุกรายต้องได้รับการตรวจพัฒนาการตั้งแต่ช่วงวัยแรกเกิด ในเด็กทารกควรได้รับการตรวจคัดกรองการได้ยินตั้งแต่ช่วงแรก เพราะถ้าพบความผิดปกติในการได้ยินตั้งแต่ต้น จะสามารถรักษาได้ทันเวลาที่ เพื่อให้ลูกน้อยมีพัฒนาการพูดและการได้ยินกลับมาเป็นปกติได้ในอนาคต สำหรับอาการที่บ่งบอกว่าลูกน้อยมีพัฒนาการช้า อาจสังเกตได้ตามวัย ดังนี้

- ช่วงวัยแรกเกิด ไม่มีการตอบสนองหรือปฏิกิริยาต่อเสียง เช่น ไม่ส่งเสียงร้องเมื่อมีเสียงดัง ลูกไม่ยอมจ้องหน้าพ่อแม่ขณะพูดคุยด้วย
- อายุ 10 เดือน ไม่มีการเริ่มออกเสียงบริเวณริมฝีปาก เช่น “บา” “กา”
- อายุ 15-18 เดือน พูดได้ที่ละคำ ไม่มีการพูดคำ 2 คำที่ติดกัน
- อาการพูดไม่ชัด พูดติดอ่าง ใช้เสียงผิดปกติ
- พัฒนาการทางด้านภาษาไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตามช่วงวัย เช่น ไม่สบตา ไม่บอกความต้องการของตน ไม่ทำตามคำสั่ง ไม่เรียกพ่อแม่ เป็นต้น

ในเบื้องต้นนั้น คุณพ่อคุณแม่ควรพาลูกน้อยไปตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็กกับแพทย์ตามช่วงอายุ 9 เดือน 18 เดือน 24 เดือน หรือ 30 เดือน เพื่อให้แพทย์ทำการประเมินพัฒนาการของลูก ถ้าตรวจแล้วพบว่าเด็กมีปัญหาเรื่องพัฒนาการ คุณหมอจะได้ทำการรักษาได้ทันเวลาที่พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการดูแลลูกน้อยในอนาคตด้วย

กิจกรรมที่พ่อแม่ควรทำเพื่อพัฒนาการเด็ก ในช่วงขวบปีแรก

วัยขวบปีแรกนับเป็นช่วงเวลาทองของพัฒนาการของลูกน้อยในทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านการสื่อสาร เมื่อคุณพ่อคุณแม่มีความเข้าใจและเสริมสร้างพัฒนาการได้อย่างถูกต้อง จะช่วยให้ลูกน้อยเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีและมีการเติบโตที่สมวัย ผ่านกิจกรรมดังต่อไปนี้

- **เด็กอายุ 1 เดือน** จัดทำให้อ่านหนังสือหรือพูดคุยกับลูกจากทางด้านซ้าย สลับกับทางด้านขวา หากลูกน้อยมีการสะดุ้งตกใจให้ลดเสียงลง พร้อมกับสัมผัสที่ตัวลูก
- **เด็กอายุ 2 เดือน** คุณพ่อคุณแม่ยื่นหน้าเข้าหาลูกเว้นระยะห่างประมาณ 60 ซม. สบตาแล้วเริ่มพูดคุยด้วยเสียง “อู” อือ ในลำคอ แล้วหยุดให้ลูกน้อยทำเสียงตาม เมื่อลูกทำเสียงตามให้เปลี่ยนไปฝึกเสียง “อือ”
- **เด็กอายุ 3 - 4 เดือน** ให้คุณพ่อคุณแม่คุยและเล่นกับลูกผ่านการสัมผัสจุดต่าง ๆ ของร่างกาย โดยใช้นิ้วกดที่บริเวณฝ่าเท้า เอว หน้าท้อง หรือลองใช้จมูกสัมผัสบริเวณหน้าผาก แก้ม ปาก และหน้าท้องของหนูน้อย ให้มีน้ำหนักหนักเบาที่แตกต่างกัน
- **เด็กอายุ 5 - 6 เดือน** สบตา พูดคุยกับลูก และทำเสียง “จ๊ับจ๊ับ” หรือ “วา..วา..” ให้ลูกน้อยดูหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เด็กจดจำและเกิดการเลียนแบบทำตาม หากลูกน้อยไม่สามารถออกเสียงได้ เพื่ออาจจับมือลูกแล้วให้ลูกทำตาม
- **เด็กอายุ 7 - 9 เดือน** ลองสื่อสารกับเด็กโดยให้ลูกน้อยพยายามเลียนเสียงและออกเสียงคำตามพ่อแม่ เช่น “มามา” “ปาปา” หรือ “หม่าหม่า” เป็นต้น

โดยเฉพาะหนูน้อยวัย 8 เดือน ซึ่งเป็นช่วงวัยที่สมองกำลังทำงานหนัก คุณพ่อคุณแม่ควรพูดกับลูกบ่อย ๆ โดยเน้นการพูดซ้ำ ๆ ซัด ๆ เริ่มจากคำง่าย ๆ ไกลตัว พยายามให้ลูกได้มีการโต้ตอบออกมาให้มากที่สุดไม่ว่าจะเป็นการเปล่งเสียงหรือใช้ภาษาท่าทาง หรืออาจใช้เพลงเด็กเพื่อช่วยให้เกิดการจดจำ

- **เด็กอายุ 10 - 12 เดือน** พยายามเล่นกับลูกโดยให้ลูกเลียนแบบท่าทางของพ่อแม่ เช่น โบกมือ ปรบมือ ถ้าลูกน้อยทำไม่ได้ให้ค่อย ๆ จับมือให้ลูกทำตาม พอลูกพอทำได้แล้วก็ค่อยไม่ต้องให้การช่วยเหลือ และลองนำของเล่นเสริมพัฒนาการเด็กที่ดึงดูดความสนใจแล้วลองยื่นให้ลูกดูแล้วถามว่า “หนูเอาไหม” ถ้าลูกน้อยต้องการแล้วค่อยยื่นให้

สุดท้ายนี้ วิธีกระตุ้นให้ลูกพูดที่ดีของเด็กเล็ก คุณพ่อคุณแม่ควรเป็นแบบอย่างการพูดที่ดี พร้อมไปกับการเน้นให้ลูกฟังอย่างเข้าใจ และตอบสนองด้วยท่าทางเสียก่อน ไม่จำเป็นต้องคาดหวังให้ลูกพูดออกมา เพราะการฝึกลูกพูดและการสื่อสารภาษานั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบ นอกจากการพูดออกเสียง เช่น ภาษาท่าทาง และภาษากาย คุณพ่อคุณแม่ควรพูดกับลูกบ่อย ๆ โดยเน้นการพูดซ้ำ ๆ ซัด ๆ เริ่มจากคำง่าย ๆ ไกลตัว พยายามให้ลูกได้มีการโต้ตอบออกมาให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการเปล่งเสียงหรือใช้ภาษาท่าทาง หรืออาจใช้เพลงเด็กเพื่อช่วยให้เกิดการจดจำ เป็นการกระตุ้นพัฒนาการเด็กเล็กที่ดีและเป็นวิธีกระตุ้นให้ลูกพูดได้อีกด้วย

บทความแนะนำสำหรับพัฒนาการลูกน้อย

- พัฒนาการเด็ก 1 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก

- พัฒนาการเด็ก 2 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 3 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 4 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 5 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 6 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 7 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 8 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 9 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 10 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 11 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 1 ขวบ พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก

อ้างอิง:

1. คู่มือฝึกการพูดเบื้องต้น, สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต
2. เช็คให้ชัวร์ ลูกพูดช้าไปหรือเปล่า, โรงพยาบาลศิริราช ปิยมหาราชการุณย์
3. ทำไงดี? ลูกพูดช้า...ไม่ยอมพูด, โรงพยาบาลพญาไท
4. 7 เคล็ดลับฝึกพูด เสริมพัฒนาการเจ้าตัวน้อย, pobpad
5. 12 วิธี สำหรับพ่อแม่สอนลูก“ฝึกพูด”, Ace-Con (Thailand)
6. ความผิดปกติทางการพูด เรื่องสำคัญที่ควรใส่ใจ, โรงพยาบาลรามาริบัติ
7. เด็กพูดไม่ชัด สาเหตุและวิธีการแก้ปัญหา, Hello Health Group
8. การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาในเด็ก, โรงพยาบาลสินแพทย์
9. 5 เทคนิค ส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาลูกน้อยวัยหัดพูด, โรงพยาบาลพญาไท

อ้างอิง ณ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2566

แชร์ตอนนี้